

Vrouwengezondheid 2025

De gezondheid van vrouwen vraagt om een andere aanpak

Vrouwen kunnen te maken krijgen met diverse gezondheidsproblemen die zowel de levensverwachting als de levenskwaliteit beïnvloeden. Denk aan hart- en vaatziekten, kanker of diabetes, maar ook de overgang of problemen die optreden bij veroudering. Biologische en maatschappelijke factoren, welke verschillen tussen vrouwen en mannen, spelen een grote rol in de ontwikkeling, diagnose en behandeling van deze problemen. Zorgverleners dragen de verantwoordelijkheid om deze verschillen te erkennen en een proactieve, gepersonaliseerde aanpak te hanteren met focus op preventie en vroegtijdige interventie.

Meer dan de helft van de vrouwen ouder dan 50 sterft aan hart- en vaatziekten, kanker of diabetes*

Hart- en vaatziekten: met een derde van alle sterfgevallen per jaar, de belangrijkste doodsoorzaak bij vrouwen wereldwijd.^{1,2}

- Een verschil in symptomen bij vrouwen en mannen kan leiden tot een verkeerde diagnose en vertraagde behandeling.^{1,2}
- Ongelijkheid in onderzoek, bewustwording en symptomherkenning verergert dit probleem.^{1,2}
- Om het aantal sterfgevallen te laten dalen werken we in Nederland met een intensief screeningsprogramma waarbij patiënten regelmatig worden gemonitord bij de huisarts.

Kanker: borst-, long-, darm- en baarmoederhalskanker zijn verantwoordelijk voor bijna 50% van de nieuwe kankerdiagnoses en sterfgevallen bij vrouwen.⁶

- Vroege diagnose kan de overlevingskansen aanzienlijk verbeteren. Bijvoorbeeld:
 - Bij borstkanker varieert de 5-jaarsoverleving van meer dan 99% bij een gelokaliseerd stadium tot 32% bij een uitgezaaid stadium.⁷
 - Bij darmkanker is de overleving 91% bij vroegtijdige detectie (stadium I-II) versus slechts 16% bij een laat stadium (IV).⁸

Diabetes: 1 op de 10 volwassenen wereldwijd krijgt diabetes, bijna 50% wordt niet gediagnosticeerd.³

- Diabetespatiënten lopen een groter risico op cardiovasculaire complicaties.^{4,5}
- Het behoort tot de belangrijkste oorzaken van vroegtijdig overlijden, wat het belang een proactieve aanpak onderstreept.³
- Ook voor diabetici is er een intensief programma voor actieve monitoring van patiënten bij de huisarts.

* cijfers afkomstig uit zowel wereldwijde als Nederlandse bronnen.

1. Women & CVD [Internet]. World Heart Federation; 2022. Available from: <https://world-heart-federation.org/what-we-do/women-cvd/> | 2. CVD in Women [Internet]. European Society of Cardiology; 2024. Available from: <https://www.escardio.org/The-ESC/Advocacy/women-and-cardiovascular-disease> | 3. Diabetes around the World in 2021 [Internet]. IDF Diabetes Atlas. International Diabetes Federation; 2022. Available from: <https://diabetesatlas.org/> | 4. Huebschmann AG, Huxley RR, Kohrt WM, Zeitler P, Regensteiner JG, Reusch JEB. Sex differences in the burden of type 2 diabetes and cardiovascular risk across the life course. *Diabetologia* [Internet]. 2019;62(10):1761–72. Available from: <https://doi.org/10.1007/s00125-019-4939-5> | 5. Wang Y, O'Neil A, Jiao Y, et al. Sex differences in the association between diabetes and risk of cardiovascular disease, cancer, and all-cause and cause-specific mortality: a systematic review and meta-analysis of 5,162,654 participants. *BMC Med* [Internet]. 2019;17(1). Available from: <https://doi.org/10.1186/s12916-019-1355-0> | 6. Ferlay J, Ervik M, Lam F, Laversanne M, Colombet M, Mery L, Piñeros M, Znaor A, Soerjomataram I, Bray F. Global cancer observatory. *Cancer today* (version 1.1) [Internet]. International Agency for Research on Cancer; 2024. Available from: <https://gco.iarc.who.int/today> | 7. Giaquinto AN, Sung H, Newman LA, Freedman RA, Smith RA, Star J, et al. Breast cancer statistics 2024. *CA Cancer J Clin* [Internet]. 2024;74(6):477–95. Available from: <https://doi.org/10.3322/caac.21863> | 8. National Cancer Institute.

Diagnostiek vereenvoudigen met Unilabs

Een effectieve diagnose is fundamenteel voor het verbeteren van de gezondheidsresultaten van vrouwen. Echter, sociaaleconomische factoren en systemische barrières belemmeren vaak tijdige interventie. Het wereldwijde team van Unilabs streeft ernaar deze hiaten te overbruggen door:

- **Uitgebreide diagnostiek:** van laboratoriumonderzoek en beeldvorming tot pathologie en genetische testen*.
- **Patiëntgerichte oplossingen:** op maat gemaakte diagnostische opties voor individuele zorgbehoeften.
- **Samenwerking met zorgverleners:** ondersteuning bij gepersonaliseerde behandelstrategieën en weloverwogen besluitvorming.

* Momenteel worden niet alle genoemde onderzoeksmethodes uitgevoerd door Unilabs Nederland.

Veelvoorkomende aandoeningen bij vrouwen en diagnostische benaderingen

Cardiometabole gezondheid

- **Hart- en vaatziekten:** Diagnostische hulpmiddelen zijn onder andere cardiovasculaire bloedmarkers, een calciumscan van de kransslagaders en specifieke genetische profielen om de cardiovasculaire risicostratificatie en behandelbeslissingen te verbeteren. Relevante labtests die wij in Nederland uitvoeren zijn LDL-C, HDL-C of Lp(a).
- **Diabetes:** Specifieke markers van het glycemische metabolisme maken een nauwkeurige diagnose en monitoring mogelijk, waardoor het risico op complicaties wordt verminderd. In Nederland meten we hiervoor glucose of HbA1c.

Meest voorkomende vormen van kanker bij vrouwen wereldwijd

Volgens klinische richtlijnen is regelmatig testen op kanker essentieel voor vroege detectie, wat kan leiden tot een betere prognose en uitkomsten. Aanbevolen testen zijn:

Kanker	Aanbevolen testen	Doelgroep
Borstkanker	2D/3D mammografie	45-74 jaar ^{9, 10}
Longkanker	Low-dose CT-scan	50-80 jaar, met verhoogd risico door geschiedenis met roken ^{11, 12}
Darmkanker	Ontlastingstests (bijv. FIT, iFOBT) en coloscopie	50-74 jaar, of jonger met een familiegeschiedenis of andere risicofactoren
Baarmoederhalskanker	PAP-test en HPV-test	30-65 jaar ^{13, 14}

Cancer of the Colon and Rectum - Cancer Stat Facts [Internet]. SEER; 2023. Available from: <https://seer.cancer.gov/statfacts/html/colorect.html> | 9. European guidelines on breast cancer screening and diagnosis [Internet]. European Commission; [cited 2024 Nov 25]. Available from: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ecibc/european-breast-cancer-guidelines> | 10. Screening and early detection [Internet]. Europa Donna; 2022. Available from: <https://www.europadonna.org/breast-cancer/screening-and-early-detection/> | 11. Lung cancer [Internet]. World Health Organization; 2023. Available from: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/lung-cancer> | 12. Screening for lung cancer [Internet]. Centers for Disease Control and Prevention; 2024. Available from: <https://www.cdc.gov/lung-cancer/screening/index.html> | 13. Wang W, Arcà E, Sinha A, Harti K, Houwing N, Kothari S. Cervical cancer screening guidelines and screening practices in 11 countries: A systematic literature review. *Prev Med Rep* [Internet]. 2022;28(101813):101813. Available from: <https://doi.org/10.1016/j.pmedr.2022.101813> | 14. European Commission. Directorate-General for Health and Food Safety, Karsa L, Dillner J, Suonio E, Törnberg S, Anttila A, Ronco G et al. European guidelines for quality assurance in cervical cancer screening: second edition: supplements. Publications Office; 2015. Available from: [doi/10.2875/859507](https://doi.org/10.2875/859507) | 15. General Information/Press Room [Internet]. American Thyroid Association; 2024. Available from: <https://www.thyroid.org/media-main/press-room/>

Hormonale en reproductieve gezondheid

- **Vruchtbaarheid:** Het evalueren van hormonen zoals AMH kan belangrijke inzichten bieden in de ovariële reserve en reproductiestatus van een vrouw. In Nederland evalueren we de hormonen FSH, LH, oestradiol en progesteron. Dit helpt om weloverwogen beslissingen te nemen over planning en behandeling om toekomstige conceptiekansen te optimaliseren.
- **Overgang:** Het monitoren van belangrijke hormonen zoals FSH en oestradiol, samen met een klinische evaluatie, kan een waardevol hulpmiddel zijn om vrouwen door deze overgang te begeleiden. Maar ook om behandelingsopties te overwegen om symptomen te verlichten en bijbehorende gezondheidsrisico's zoals CVD en osteoporose te voorkomen.
- **Schildklierfunctie:** 1 op de 8 vrouwen krijgt last van schildklier-aandoeningen¹⁵. Schildklierbloedmarkers zijn essentieel voor een juiste diagnose en monitoring. Voor detectie en monitoring van schildklierfunctiestoornissen wordt in Nederland het TSH en fT4 bepaald.

Gezondheidsproblemen die kunnen optreden bij veroudering

- **Osteoporose:** Vooral bij postmenopauzale vrouwen zijn beoordeling van botmarkers en botdichtheidsscans (DEXA) belangrijk om risicofactoren te identificeren. Momenteel faciliteren wij deze tests niet in Nederland. Wel bieden we testen zoals PTH, calcium, fosfaat, vitamine D en alkalische fosfatase aan. Ook deze helpen bij het mogelijk maken van tijdige interventies om veelvoorkomende aandoeningen zoals osteoporose en gerelateerde complicaties te voorkomen.
- **Huidgezondheid:** Specifieke biomarkers zoals bètacaroteen en co-enzym Q10 ondersteunen de bescherming en het herstel van de huid door de antioxidantrespons, hydratatie en celregeneratie te verbeteren. Het monitoren van deze niveaus biedt belangrijke inzichten om de huidverzorging te optimaliseren. Echter is dit nog geen onderdeel van routinecontrole en -analyse in Nederland.

De gezondheid van vrouwen begint bij u

Zorgverleners spelen een cruciale rol bij het signaleren en aanpakken van deze meest voorkomende aandoeningen bij vrouwen. Door vroege detectie, preventie en gepersonaliseerde zorg belangrijker te maken, kunnen zij de gezondheidskloof dichten en de levenskwaliteit van vrouwen verbeteren.

Unilabs helpt hierbij met diagnostische oplossingen en expertise. Zodat vrouwen de complete en proactieve zorg krijgen die zij nodig hebben.

Meer weten?

Wij staan voor u klaar. Voor vragen of samenwerken kunt u altijd contact opnemen met één van onze medisch experts via relatiebeheer@unilabs.com.

unilabs.nl

